

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorum

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

22. Praeceptum denariale.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

ciatis, & unicuique ex ipsis iuste debita portionem terminetur, & decima illius sumptus litis quod exinde in fisci ditionibus, tam de terra, vineis, mancipiis, vel undecunque redebatur, ipse vir ille habeat ex nostra indulgentia concessum, vel quicquid exinde facere voluerit liberam habeat potestatem.

De causis alterius receptas.

XXI. Fidelis Deo propitio noster ille ad nostram veniens presentiam suggestit nobis eò quòd propter simplicitatem suam causas suas minime possit prosequere vel admallare, clementiæ regni nostri petit ut inluster vir ille omnes causas suas in vice ipsius tam in pago quam in palatio nostro admallandum prosequendumque recipere deberet, quòd in presenti per fistucam eas eidem visus est commendasse. Propterea iubemus ut dum taliter utriusque decrevit voluntas, memoratus ille vir omnes causas sui ubicunque prosequere vel admallare deberet, ut unicuique pro ipso vel hominibus suis, reputatis conditionibus, & directum faciat, & ab aliis simili modo veritatem recipiat, sic tamen quantum amborum decrevit voluntas.

Præceptum denariale.

XXII. Et quia apostolicus aut inluster vir ille servo suo nomine illo per manum illius in nostra presentia iactante denario secundum legem Salicam dimisit ingenuum, ejus quoque absolutionem per presentem auctoritatem nostram firmamus, præcipientes enim ut sicut & reliqui mansuarij, qui per talem titulum à jugo servitutis in presentia Principum noscuntur esse relaxati ingenui, ita & amodo memoratus ille per nostro præcepto plenus in Dei nomine confirmatus nullum inquietantem Deo auxiliante perennisque temporibus cum Dei & nostra gratia valeat permanere bene ingenuus atque securus.

Charta de causa suspensa.

XXIII. Cognoscat magnitudo seu utilitas vestra, dum & nos ad presentem apostolico viro illo aut illustri viro pro nostris utilitatibus ibi ambulare præcepimus, ideo iubemus ut dum illis partibus fuerit demoratus, omnes causas suas suisque amicis aut gaudis, seu undecunque ipsi legitimo redebit mittio, in suspensio debeant residere. Propterea per presentem decernimus ac iubemus præceptum ut interim quod de illis partibus revertitur, omnes causas ejus aut amicorum suorum, tam illorum qui cum ipso pergunt, quam qui ad propria

eorum resident, vel undecunque ipse legitimo redebit mittio, in suspensio residueant, & postea unicuique pro ipsis de reputatis conditionibus & iustitiam reddat & ab aliis simili modo veritatem percipiat.

Charta de mundeburde Regis & Principis.

XXIV. Rectum est ut regalis potestas illis tuitionem impertiat quorum necessitas comprobatur. Igitur cognoscat magnitudo seu utilitas vestra quòd nos apostolico aut venerabile viro illo de civitate aut de monasterio in honore sancti illius constructo, cum omnibus rebus vel hominibus suis aut gaudis, vel amicis, seu undecunque ipse legitimo redebit mittio, juxta ejus petitionem, propter malorum hominum inlicitas infestationes, sub sermone tuitionis nostræ visi fuimus recepisse, ut sub mundeburde vel defensione illustri viro illius Majoris domus nostri cum omnibus rebus præfate Ecclesiæ aut monasterij quietus debeat residere, & sub ipso viro illo illustri viro ille causas ipsius Pontificis aut Abbatis vel Ecclesiæ aut monasterij, vel qui per eum sperare videntur, vel undecunque legitimo redebit mittio, tam in pago quam in palatio nostro persequi deberet. Propterea per presentem decernimus ac iubemus præceptum ut memoratus Pontifex aut Abba sub nostro sermone & mundeburde antedicti viri quietus resideat, & nec vos nec juniores aut successores vestri vel quilibet eum de inquisitis occasionibus injuriare nec inquietare non præsumatis. Et si aliquas causas adversus eum vel suo mittio surrexerint, quæ in pago absque ejus gravi dispendio definitæ non fuerint, in nostri presentia reserventur. Quam præceptionem, ut firmior habeatur, propria manu subscripsimus.

Prologus de Regis judicio, cum de magna re duo causantur simul.

XXV. Cui Dominus regendi curam committit, cunctorum jurgia diligenti examinatione rimari oportet, ut juxta propositiones vel responiones alloquia inter alterutrum salubris donetur sententia, quòd fiat ut & nodos causarum vivacis mentis acumen coërceat, & ubi præluet iustitia, illuc gressum deliberationis imponat. Ergo cum nos in Dei nomine ibi in palatio nostro ad univerforum causas recto judicio terminandas unà cum Dominis & patribus nostris Episcopis, vel cum pluribus optimatibus nostris illis, patribus illis, referendaris illis, domesticis illis, vel feniiscalcis illis, cubiculariis, & illo Comite palatii,